

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

III. De damno, quod vana gloria secum trahit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

bilis hic insuper apud alios sese obhasce inanias & puerile hocce facinus Regis causa assumptum iactaret & gloriaretur? Quam hoc omnibus iniquum & indignum videretur! præsertim si & Rex sine vlla eius ope omnia hæc egisset, & vniuersum hunc laborem impendisset; tantillum vero id quod nobilis fecisset, non nisi magno Regis cum auxilio & fauore, & auspicio, magnisque ante illectus beneficiis, & post eisdem acceptis præstitisset. Singula autem hæc sibi quisque nostrum applicare poterit, vt confundamur tum quod ob ea quæ agimus, nos magui faciamus, & euancescamus, tum vero magis, quod ob aliquod opus nos ipsi iactemus, & apud alios gloriemur; cum si quæ nostri causa Deus præstitit, & ea quæ eius ergo nos præstare tenemur, inuicem comparemus, pudor sit quod tam pauca agamus.

*Climach. de
vana gloria.*

*22. q. 132.
art. 4.*

Ecces. 10. 15.

Vitii huius malicia inde etiam patet, quod Theologi & sancti illud inter septem illa vitia computent, quæ communiter mortalia nominantur, etsi magis proprio nomine capitalia dicantur; quod reliquorum peccatorum ceu capita sint & principia. Alii quidem octo numerant vitia capitalia, & primum esse dicunt superbiam, secundum vanam gloriam: Verum communis sanctorum sententia, & quæ ab Ecclesia recepta est, non nisi septem capitalia vitia recenset, hinc primum inter illa esse vanam gloriam, ait S. Thomas, superbiam vero omnium septem esse fontem & radicem, iuxta illud Sapientis, *Initium omnis peccati est superbia.*

CAPVT III.

De damno, quod vana gloria secum trahit.

Quantum, & quod damnum vanæ gloriæ vitium secum trahat, manifeste nobis in Euangelio declarat Re-

demptor his verbis: *Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, vt videamini ab eis, alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in cælis est.* Nolite imitari hypocritas illos Pharisæos, qui omnia sua eo agebant intuitu, vt ab hominibus viderentur, extollerentur, & æstimarentur: quia omnem operis vestri fructum amitteretis, *Amen dico vobis, receperunt hi mercedem suam.* Voluisti ab hominibus magni fieri, & æstimari, hocq; te desiderium ad faciendum id quod fecisti, impulit; quare & illa tua futura est merces, tuum præmium, næ est quod amplius quid in altera vita speres. Ah miserum te, qui tuam mercedem iam receperisti, nec aliud habes quod speres. Vnde S. Iob: *Spes hypocrita peribit;* eius inquam qui illo intuitu sua est operatus, vt ab aliis magni fieret & dilaudaretur. Egregie id declarat S. Gregorius; quia omnis æstimatio, & humanæ laudes & applausus, quorum intuitu se ad operandum applicuit, iam vna cum vitæ halitu, quem efflauit, euauerunt. *Non ei placebit recordia sua.* Quam te, ait Gregorius, deceptum & illasum inuenies tum, cum apertis tibi oculis & iam defæcatis, clare perspicias te eo, quo regnum cælorum comparare potueras, non nisi vanam quandam hominum laudem & inanem plausum, dicentium, *Quam bene id dixit, quam egregium id eius facinus! comparasset! Qui pro virtute quam agit, humanos fauores desiderat, rem magni meriti vili pretio venalem portat; unde cæli regnum mereri potuit, inde minimum transitorii sermonis querit.* Quæ maior illusio & fatuitas dari cogitari que potest, quam multum laborasse, permulta bona opera fecisse, & post se ab omni mercede vacuum reperire! Hoc est quod significare voluit Propheta Aggæus: *Ponite, inquit, corda vestra super vias vestras: seminastis multum, & intulistis parum; comedistis, & non estis satiati; bibistis, & non estis inebriati; operuistis vos, & non estis calefacti; & qui mercedes congregauit, misit eos in sacculum pertusum. Quod potestremum*

Matth. 6.

Lib. 1. 11.

*Lib. 1. 11.
cap. 1. 11.*

*In Cassi
Monast.
Tria da
vana gl
1. Corp
stra at
2. Pra
stuliat.*

*3. Supplic
um meret*

stremum ex alia versione sic legitur, *Misit eas in dolium perforatum*: in quod si quis vinum aut alium liquorem infundat, perinde facit ac si eum foras effunderet: Sic in vanæ gloriolæ captione idem quid est lucrari & perdere, struere & destruere: lucrum quippe & iactura hic in eodem sunt gradu. *Quare ergo appenditis argentum in panibus, & laborem vestrum non in saturitate?* Cum autem opera isthæc faciatis, cum suderis, cum laboreis; tali illa modo facite, vt fructum ex iis aliquem capiat, non vero vt illum penitus amittatis.

In Constit. Monach. c. 11. Tria damna vana gloria. 1. Corpus frustra atterit. 2. Præmia spoliat.

Tria proinde S. Basilius hinc colligit damna, quæ hæc vana gloria nobis adfert. Primum est, quod nostrum nos illa corpus laboribus & operibus bonis faciat atterere, affligere, & delassare. Secundum, quod tum illa nobis eripiat cum iam facta sunt, ac frustretur dum omni nos præmio & mercede dispoliat. Vitium quidem hoc, inquit Basilius, non facit vt minime laboremus (neque enim tam graue & damnosum foret, tunc præmio omni frustrari, cum nullum ante laborem insumpserimus) sed expectat donec ipsi nos defatigauerimus, & bona opera faciendo sudauerimus, ac tum demum illa nobis surripit, præmium & palmam iis debitam nobis infringendo. Quare bene ipsum piratæ assimilat in insidiis clanculo latenti, & expectanti donec naus, pretiosis iam mercibus onusta, portu sese efferat, ac tum demum ipsam inuadenti. Neque enim tunc piratæ nauem aggrediuntur, cum iam vacua portu egreditur, vt aliunde merces conuehat, sed expectant tamdiu donec onerata & plena redeat. Sic fur hic noster, vana gloria inquam, obseruat & expectat donec bonis operibus oneremur, ac tum nos adoriens, hæc ipsa nobis eripit. Nec vero satis illi est mercedem & præmium omne nobis extorsisse, verum etiam (tertium id damnum est) in causa est, vt præmii & coronæ loco, supplicium ac tormenta promereamur. Bonum

3. Supplicium meretur.

Rodriguez exercit. pars 1.

quippe in malum, virtus in vitium, propter vanum & malum illum finem, quem in ea spectas, transiit: atque ita fit, vt è bono semine malum colligas fructum, & inde pœnam merearis & supplicium, per quæ cæleste gaudium ac præmium poteris promereri. Hæc porro omnia vana gloria tam blande, suaviter & recte facit, vt non solum ob insignem hanc iacturam, quam subit, homo non contristetur & angatur, verum etiam ex ea voluptatem sentiat, atque adeo hæc etiam illi grata sit. Adeo quidem, vt quantumuis id ei apertissimis rationibus identidem demonstres, & reuera etiam ipse videat totum se succum suum perdere, ita tamen laudis & plausus humani æstro agatur, vt vnum eum concupiscere, & ab illo demendatus & fascinatus esse videatur.

Idcirco S. Basilius vanam gloriam *ibid.* nuncupat, *dulcem spiritualium exspoliatricem, iucundum animarum nostrarum hostem, inimicum suauem & saccareum, & amicam depauperationem.* Inde est, inquit, quod hocce vitium tam multos suauitate & blanditiis, quas includit, inescet & illaqueet. Nam, vt ait, *dulce quid imperitis humana gloria est*, atque ideo est quod præ aliis hi decipiantur. S. Bernardus vero sic ait, *Time sagittam: leuiter volat, leuiter penetrat; sed dico tibi, non leue insigit vulnus, cito interficit. Nimirum sagitta hæc vana gloria est.* Ipsa puluisculus est & subtilis & exiguus, sed sublimatus.

Serm. 6. sup. Psal. Qui habitat.

S. Bachomius cum quodam in loco monasterii, cum aliis grauibz monachis consideret, ecce de monachis quidam duas paruas attulit storceas, quas ea die contexuerat, easque prope cellulam suam ex opposito S. Pachonii collocauit, vt eas ipse commode videre posset, sperans & existimans se ab eo ob diligentiam dilaudandum, quod cum regulæ præscripto quisque storcem quotidie vnâ contexere iuberetur, duas ipse ea die texuisset. Intelligens porro vir

L sanctus

*Grauis vane
gloria Pœni-
sentia.*

sanctus id eum de vanitate fecisse, patri-
bus qui apud se erant, suspirans & ma-
gno quodam doloris sensu ait: Videte
quæso fratrem hunc, qui iam inde ab au-
tora ad noctem vsque cum laborarit &
sudarit, vniuersum laborem suum dia-
bolo consecrauit, plurisque hominum
fecit existimationem quam Dei gloriam.
Hunc ergo ad se cum vocasset, egregie
eum corripuit, eique in pœnitentiam
iniunxit, vt, cum ad orandum fratres
conuenissent, ipse eodem ingrederetur,
duas storeas humeris gestans, altaque
inclamaret voce, Patres & fratres mei
carissimi, orate quæso Deum pro mi-
sero hoc peccatore, vt mei misereatur,
quod plaris duas hasce storeas quam re-
gnum cœlorum fecerim. Præcepit ad-
hæc, vt cum fratres ad refectioem su-
mendam collecti essent, ipse duas suas
storeas similiter in humeris habens, toto
mensæ tempore in refectorii medio con-
sisteret. Neque vero hæc pœnitentia
illi visa est sufficere. Postea namque eum
cuidam cellulæ includi, & ab nullo mor-
taliu eum visitari mandauit; sed vt in
ea solus ad quinque menses ageret, nec
aliud illi ad comedendum daretur quam
aridus panis & aqua addito sale, ibidem-
que duas quotidie storeas s. l. us conte-
xeret, ita vt eas nemo videret, & quidem
stomacho ieiuno. Quo de facto simul
quoque ad vtilitatem nostram colligere
ac discere possumus, quam grauib. ve-
teres illi Patres pœnis in leues culpas
animaduertent; simul etiam quantâ
animaduersiones has subditi humilitate
& patientia susciperent, quantamque ex
iis vtilitatem caperent.

CAPVT IV.

*Vana gloria tentatio non solum in-
uadit eos qui primum incipiunt,
verum etiam eos qui in
virtute profici-
unt.*

Beatissimus Cyprianus de illa tentatione, *Cyprianus*
qua cacodæmon Redemptorem no-
strum Iesum secundo loco impetruit,
dum illi ad pinuaculum templi sublato
dixit, *Si filius Dei es, mitte te deorsum,* *Matth. 4.*
agens, exclamavit & ait, *O execrabilis dia-
boli malitia! putabat malignus, quem gula
non vicerat, vana gloria superari:* vnde
cum inducere conatur, vt per aera volare
incipiat, quo ita toti populo in specta-
culum esset & admirationi. Putabat
scilicet dæmon tam sibi cum Christo Do-
mino feliciter rem successuram, quam
cum aliis ante successerat; & experientia
nouerat, & iam sæpe probarat, ait Cy-
prianus se, quos aliis tentationibus su-
perare non potuerat, postea per vanæ
gloriæ & superbiæ tentationem expug-
nasse, atque ideo, postquam eum gula
frustra tentarat, iam per vanam gloriam,
velut acrius quoddam telum, remque
expugnata difficiliorem adoritur. Ne-
que enim facile est (addit idem) laudi-
bus & applausu hominum non delectari.
Nam vt paucissimi sunt, quibus gratum
sit male ab aliis audire & probis affici,
ita etiam quam rarissimos est inuenire,
quibus gratum non sit bene audire &
laudari. Vnde manifeste videre est, hanc
vanæ gloriæ tentationem non solum
incipientium & Nouitiorum esse; sed &
aliorum satis veteranorum, & eorum qui
perfectionis studio tenentur; quin imo
illam horum magis propriam esse.

S. Nilus Abbas, qui Ioannis Chryso-
stomi fuit discipulus, refert veteres illos
& rerum peritiam habentes Patres, ali-
ter Nouitios ac tyrones, aliter vetera-
nos instituire & formare consueuisse. *De habitu
patri. Do-
trina qui
erant vni-
uersi de
14. latine*
Nouitios quippe docebant, vt tempe-
rantia & abstinentiæ assidue & in omni-
bus incumberent: qui enim à gula se
vinci & transuersum abripi semel sine-
ret, hunc à luxuria carnali haud difficul-
ter supplantandum asserebant, nam qui
resistere hosti imbecilliori nequit, quo-
modo resistet potentiori? Seniores vero
commonebant, vt contra vanam glori-
am & superbiam assidue maximeque de-
certa-